

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย ศึกษาความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยนำเสนอสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของคณาจารย์

1.1 ข้อมูลทั่วไป คณาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-46 ปี มีสถานภาพสมรส โดยข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 26,000 – 39,499 บาท มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000 – 22,499 บาท มีระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ สังกัดอยู่ในภาควิชาคอมพิวเตอร์ มีภาระงานเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 8-15 ปี และไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

1.2 ข้อมูลผลงานวิชาการที่ใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

1.2.1 การจัดทำเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน คณาจารย์ส่วนใหญ่มีการจัดทำเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอนแล้ว และอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ

1.2.2 คณาจารย์ที่เลือกงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการสูงสุด และยังอยู่ระหว่างดำเนินการดำเนินการวิจัย และผู้ที่เลือกหนังสือเป็นผลงานที่ใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ได้จัดทำหนังสือเสร็จแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการในสัดส่วนที่เท่ากัน และคณาจารย์ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนา ด้านการส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการ

2. ข้อมูลความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการในด้านการสนับสนุนจากคณะและมหาวิทยาลัยสูงสุด และด้านแรงจูงใจการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการน้อยที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ด้านการสนับสนุนจากคณะและมหาวิทยาลัย คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการในเรื่องการจัดสรรตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิชาการในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของอาจารย์สูงสุด และคณาจารย์มีความต้องการในเรื่องการสนับสนุนให้อาจารย์มีการจัดทำแผนพัฒนาตนเองสำหรับการจัดทำผลงานวิชาการ และการจัดให้มีสัมมนาในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการน้อยที่สุด ในสัดส่วนที่เท่ากัน

2.2 ด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการทำวิจัย และตีพิมพ์ในวารสารสูงที่สุด และต่ำที่สุดคือ การศึกษาดูงานการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ จากหน่วยงานภายนอก อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการแรงจูงใจการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีความมั่นคงในการทำงานส่งผลให้มีการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการมากยิ่งขึ้น และสนับสนุนให้มีการนำเสนอผลงานในต่างประเทศและตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ สูงที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน และต่ำที่สุด คือ เงินรางวัลจากมหาวิทยาลัย

3. ข้อมูลผลการเปรียบเทียบความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คณาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและข้อมูลทั่วไปของคณาจารย์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่งทาง วิชาการ ประสบการณ์ทำงาน ของคณาจารย์ส่งผลต่อความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คณาจารย์มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ในเรื่องภาระงานสอนที่มีมากและงานอื่นๆ เช่น กิจกรรมนักศึกษา การนิเทศนักศึกษา งานบริหาร หลักสูตร และงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายมากเกินไปจนไม่มีเวลาในการวิจัยและ สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการได้อย่างเต็มศักยภาพได้ ซึ่งแนวทางแก้ไขโดยการวางแผนการบริหาร วิชาการให้เหมาะสมหรือใช้กระบวนการเพิ่มหรือลดภาระงานในบางช่วงเวลาแก่คณาจารย์ที่ใกล้ถึง เวลาการยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเพื่อให้มีเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งสนับสนุน ห้องพักอาจารย์ที่เหมาะสมพร้อมจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน มีเจ้าหน้าที่ ที่ช่วยบริหารจัดการงานของภาควิชา และหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการตีพิมพ์และวารสารต่างๆ และการสร้างแรงจูงใจให้คณาจารย์เพิ่มในด้านต่างๆ เช่น การสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันแทนการแกม บังคับโดยใช้เงื่อนไขจากสัญญาจ้าง หรือการเพิ่มเงินรางวัลให้สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของบุคคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

คณาจารย์มีความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในระดับมากที่สุด อาจเป็นไปได้ว่า ปัจจุบันการดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตรจำเป็นต้องใช้คุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ มาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเชื่อมั่นและแสดงถึงศักยภาพของหลักสูตรนั้น รวมทั้งมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพของหลักสูตร ต่างๆ ของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่ระบุว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือ เทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของ

การศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และเพื่อความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคณาจารย์ที่ได้รับการยอมรับและปฏิบัติงานสอน ในหลักสูตรสาขาวิชาของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งระบุไว้ว่า อาจารย์ต้องพึงหมั่นศึกษา มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2556) ทั้งนี้การมีตำแหน่งทางวิชาการจะเป็นการแสดงถึงความมั่นใจในหน้าที่การงานของตัวคณาจารย์เอง เนื่องจากนโยบายของมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการให้คณาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มมากขึ้นโดยมีข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วย การบริหารงานบุคคลของพนักงาน มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2560 ข้อ 25. ที่มีสาระเกี่ยวกับการเลิกจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ โดยมีการนำเรื่องตำแหน่งทางวิชาการมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาด้วย จึงทำให้คณาจารย์ที่เป็น พนักงานมหาวิทยาลัยกระตือรือร้นในการทำผลงานและขอตำแหน่งทางวิชาการมากขึ้นเพื่อความ มั่นคงในหน้าที่การงานระยะยาวต่อไป

และเมื่อพิจารณาด้านความต้องการการสนับสนุนเรื่องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ แล้ว พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการสนับสนุนจากคณะและมหาวิทยาลัยสูงที่สุดในเรื่องการจัดสรรตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิชาการในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการ ศึกษาค้นคว้าของอาจารย์ จัดสรรทุนการเผยแพร่ตำราหรือหนังสือเพิ่มเติม จัดวันและเวลา การสอนที่เอื้อต่อการจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมื่อคณาจารย์มีความต้องการทำผลงานวิชาการมากขึ้นจึงมีความหลากหลายในเรื่องความคิด สร้างสรรค์และความรู้ใหม่ๆ มากขึ้น จึงจำเป็นต้องค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมที่มากขึ้น ซึ่งตำราและ เอกสารที่มหาวิทยาลัยมีอยู่อาจไม่เพียงพอหรืออาจไม่เป็นปัจจุบันหรือเป็นข้อมูลที่เก่าไป สอดคล้อง กับ พิริยลักษณ์ ศิริศุภลักษณ์ และคณะ (2558) ที่กล่าวว่า การเขียนตำราเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ และ ประสบการณ์ของผู้เขียน ตำราที่ดีควรสอดแทรกประสบการณ์ และองค์ความรู้ที่ได้จากการทำ วิจัยลงไปในเรื่องที่เขียนด้วยจะช่วยให้การถ่ายทอดเนื้อหา มีความชัดเจน สมบูรณ์ ผู้อ่านสามารถ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอด การสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้

ส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า คณาจารย์ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน อาจเป็นได้ว่า ระดับการศึกษานั้นส่งผล ต่อการความคิดและความต้องการที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกซึ่งเป็นระดับ การศึกษาขั้นสูงสุดแล้ว แต่ความต้องการด้านความรู้และความสุขในการเรียนรู้นั้นไม่ได้สิ้นสุดไป ด้วยจึงมีความต้องการในขั้นต่อไป เช่นเดียวกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (1970) ที่ว่า ความต้องการของมนุษย์เมื่อได้ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้วก็จะเกิดความ ต้องการขั้นต่อไป

แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คณาจารย์มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่อง ภาระงานสอนที่มีมากและงานอื่นๆ เช่น กิจกรรมนักศึกษา การนิเทศนักศึกษา งานบริหารหลักสูตร

และงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายมากเกินไปจนไม่มีเวลาในการวิจัยและสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการได้อย่างเต็มศักยภาพได้ ซึ่งแนวทางแก้ไขโดยการวางแผนการบริหารวิชาการให้เหมาะสมหรือใช้กระบวนการเพิ่มหรือลดภาระงานในบางช่วงเวลาแก่คณาจารย์ที่ใกล้ถึงเวลาการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการเพื่อให้มีเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งสนับสนุนห้องพักอาจารย์ที่เหมาะสมพร้อมจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน สอดคล้องกับจันทน์ จารุโณปถัมภ์ และคณะ (2558) ที่กล่าวไว้ว่า แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรสายวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการนั้น หน่วยงานควรสนับสนุนการดำเนินการโดยการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมและสนับสนุนที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และพัฒนาระบบกลไกสนับสนุน เช่น ระบบพี่เลี้ยง ระบบการเสริมแรง เป็นต้น รวมทั้งการกำหนดมาตรการการกีดกัน เช่น การสร้างแรงกดดันทางการบริหารหรือทางสังคม เป็นต้นว่ากำหนดระยะเวลาของการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งอาจจัดทำในรูปแบบเส้นทางความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ โดยการบูรณาการเข้ากับการประเมินศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องความต้องการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะครั้งต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 คณะหรือมหาวิทยาลัยควรมีกฎเกณฑ์ในการจัดสรรภาระงานสำหรับผู้ที่ประสงค์จะทำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ทั้งนี้อาจจะทำโดยแบบมีเงื่อนไขที่เป็นไปตามกรอบที่คณะหรือมหาวิทยาลัยกำหนด

1.2 คณะหรือมหาวิทยาลัยควรจัดหาคอมพิวเตอร์ให้พอเพียงต่อการใช้งานและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมสำหรับคณาจารย์ห้องพักคณาจารย์เพื่อให้คณาจารย์ได้มีสมาธิในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องเกณฑ์มาตรฐานภาระงานสอนและภาระงานอื่นๆ ที่เหมาะสมสำหรับคณาจารย์ที่มีความประสงค์จะยื่นขอเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

2.2 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจให้บุคลากรสายวิชาการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ